

Demokratia- ja julkisoikeusosasto

EU-oikeus ja tietosuoja

Erityisasiantuntija Silja Kantonen

Lausunto

14.3.2025

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

## **Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi asuntosäästämisjärjestelmästä sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 7/2025 vp)**

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi asuntosäästämisjärjestelmästä sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 7/2025 vp). Esityksen tarkoituksena on selkeyttää asuntosäästämistä ja ensiasunnon hankintaa sekä omistusasuntolainojen valtiontakausta koskevaa lainsäädäntöä sekä lisätä järjestelmän joustavuutta ensiasunnon ostajien, lainansaajien ja luottolaitosten näkökulmasta.

Oikeusministeriö on lausunut esityksestä ympäristöministeriölle sen valmistelun aikana. Oikeusministeriön esittämät huomiot ovat liittyneet yksityiselämän suojaan ja yhdenvertaisuuteen. Yhdenvertaisuuden osalta oikeusministeriö kiinnitti huomiota tarpeeseen arvioida asuntosäästämisjärjestelmän mukaiselle asuntosäästäjälle esitettävää ikärajaa perustuslain (731/1999) 6 §:n mukaisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Jatkovalmistelussa esitykseen on asianmukaisesti lisätty kyseinen arvio eikä oikeusministeriöllä ole siitä huomauttamista.

Yksityiselämän suojan kannalta merkityksellistä sääntelyä sisältyy Valtiokonttorille esitettäviin tiedonsaantioikeuksiin, joiden nojalla Valtiokonttori voisi saada lainansaajalta ja luotonantajalta asuntosäästämisjärjestelmään liittyvien tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja. Yksityiselämän kannalta merkityksellistä sääntelyä sisältyisi myös säännökseen,

joka koskee korkotukilainan siirtämistä toiseen luottolaitokseen. Säännöksessä säädetään tiedoista, jotka luotonantajan tulee antaa lainan siirron yhteydessä uudelle luotonantajalle. Esityksessä sääntelyä on arvioitu asianmukaisesti EU:n yleisen tietosuojasetuksen (EU) 2016/679 kansallisen liikkumavaran sekä yksityiselämän suojaa koskevan perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön valossa. Oikeusministeriön esittämät huomiot on otettu kattavasti jatkovalmistelussa huomioon.